

NATURA 2000-GEBIED: 062 Willinks-Weust
VERSLAG VELDBEZOEK DD. WOENSDAG 25 MEI 2016

Aanwezig namens Provincie:
Aanwezig namens Terreinbeheerder:
Overige aanwezigen:
Datum bezoek:

25 mei 2016

Doel

Het doel van het bezoek is na te gaan of de stikstofgevoelige habitattypen in het gebied Willinks-Weust zich ontwikkelen zoals beschreven in de PAS-gebiedsanalyse voor dit gebied. Omdat we nog in het begin van de eerste PAS-periode staan, zijn daarnaast ook de voorgenomen maatregelen besproken en het verwachte effect op omvang en kwaliteit van de habitattypen.

Als voorbereiding op het veldbezoek is de gebiedsanalyse bestudeerd en is de beheerder bevraagd m.b.t. eerder waargenomen signalen uit het veld.

Bijlage:

- Kaart met afgelegde route tijdens veldbezoek.
- Habitattypenkaart Willinks Weust
- Toponiemenkaart Willinks Weust
- Foto's

Bevindingen

Het veldbezoek heeft zich gericht op de actueel aanwezige habitattypen en de locaties waar habitattypen ontwikkeld moeten worden. Hierbij is door SBB een toelichting gegeven op de ontwikkelingen in de vegetatie, te nemen maatregelen en beheer. Voor dit gebied zijn nog geen monitoringsgegevens beschikbaar. De meeste habitattypen in Willinks-Weust komen over een (zeer) klein oppervlakte voor. In de gebiedsanalyse PAS is aangegeven dat behoud van deze typen alleen gegarandeerd is als uitbreiding en opheffen van isolatie gerealiseerd wordt. Hierom is tijdens het veldbezoek ook uitgebreid stilgestaan bij de gewenste ontwikkellocaties en de te nemen maatregelen. Voor deze uitbreiding en voor het behoud en de kwaliteitsverbetering van de bestaande locaties met habitattypen is verder de realisatie van hydrologisch herstel van belang. Aangezien de PAS maatregelen nog niet zijn uitgevoerd waren de effecten van de maatregelen in het veld nog niet waar te nemen. De focus heeft daarom gelegen op het doorspreken van de huidige ontwikkeling van de stikstofgevoelige habitattypen, de te nemen maatregelen en kansen en eventuele knelpunten voor de uitvoering.

Onze bevindingen zijn:

- Er is een goed beeld gekregen van het gebied in het algemeen en de habitattypen en te nemen en reeds genomen maatregelen in het bijzonder.
- Er zijn geen waarnemingen gedaan die wijzen op belangrijke veranderingen in het gebied die afwijken van de in de gebiedsanalyse aangegeven ontwikkeling in de habitattypen.
- Geconstateerd is dat het van groot belang is dat de maatregelen in de juiste

volgorde en in samenhang worden uitgevoerd. In het bijzonder geldt dit voor het beschikbaar komen van landbouwgronden voor inrichting, het nemen van hydrologische herstelmaatregelen en het verwijderen van de bovengrond op voormalige landbouwgrond en verder te ontwikkelen natuurgronden. Betrokkenen hierbij zijn het waterschap (hydrologische maatregelen), de provincie (vrijmaken landbouwgronden en eigenaar voormalige landbouwgronden), en de in het gebied aanwezige beheerders (SBB, provincie en particulieren). Voor het verkrijgen van vergunningen kan ook de gemeente hierbij een rol spelen. Er is een goede regie van de provincie nodig om de maatregelen tijdig en afgestemd in de eerste beheerplanperiode uit te kunnen voeren.

- Geconstateerd is dat op een aantal plekken in de schraallanden van de Kleine Weust, Grote Weust, Schraalland groeve II en Heitje Adamskamp het afgelopen jaar het maaibeheer niet heeft plaatsgevonden. Met name had dit betrekking op de meest natte delen (mn H6410 Blauwgraslanden, H6230 Heischrale graslanden) (zie foto 1). De zeer natte najaarsomstandigheden maakten het onmogelijk om met het beschikbare materieel het maaibeheer uit te voeren, zonder beschadiging van de bodem en vegetaties. Op dit moment had het niet-maaien nog geen negatieve gevolgen voor de vegetatie, maar bij het vaker uitblijven van het maaien en afvoeren zullen negatieve effecten uiteindelijk wél gaan optreden (w.o. verruiging) en daarom voorkomen moet worden. Om dit mogelijk te maken heeft SBB aangegeven dat inzet van aangepast maaimaterieel en een flexibelere werkorganisatie nodig is en dat dit aandacht zal krijgen.
- In de gebiedsanalyse is als onderzoeksmaatregel aangegeven het in beeld brengen van de omvang van de hydrologische beïnvloedingszone van de nog werkende groeve (M12b) (zie foto 2). Geconstateerd is dat de hiervoor benodigde gegevens nog niet beschikbaar zijn.
- Geconstateerd is dat in H9160A Eiken-haagbeukenbossen onder de es essentaksterfte optreedt. Op dit moment heeft dit geen invloed op dit habitatype. Het is van belang om de ontwikkeling te volgen.
- Geconstateerd is dat in de oude groeve (zie foto 3) er vanuit de ecologie, goede kansen liggen voor een gradiëntrijkere ontwikkeling (met name natdroog), waaronder wellicht ook kalkmoeras. De ontwikkeling hiervan is niet nodig voor de realisering van de Natura 2000 doelstellingen voor dit gebied. De ontwikkeling zou echter wel een bijdrage kunnen leveren aan de vergroting van de biodiversiteit in het gebied zelf en wellicht ook een aanvulling op het areaal en de kwaliteit van H6230 Heischrale graslanden, H6410 Blauwgraslanden en mogelijk zelfs H7230 Kalkmoeras.

Conclusie

De ontwikkelingen van de stikstofgevoelige habitattypen in het gebied is conform de verwachting zoals beschreven in de Gebiedsanalyse PAS.

De volgende aandachtspunten zijn naar voren gekomen:

- De regie op de uitvoering van de PAS maatregelen in relatie tot tijdige uitvoering en volgordelijkheid

- Het maaibeheer op natte locaties binnen de schraallanden
- De essentaksterfte in H9160A Eiken-haagbeukenbossen
- De beschikbaarheid van gegevens ten behoeve maatregel M12b (in beeld brengen van de omvang van de hydrologische beïnvloedingszone).

Tijdens het veldbezoek van 2017 zal aan deze punten weer aandacht gegeven worden.

Dit verslag is vastgesteld door:

.....
Handtekening

(datum)

.....
Handtekening

(datum)

Bijsluiter bij verslag:

- *Met name de formulering goed uiteen rafelen uit wat je hebt waargenomen, en wat je duiding daarbij is. Dit moet goed omschreven worden. Je kunt geen uitspraken doen over trends, je kunt alleen weergeven wat je hebt waargenomen. Er zijn geen harde conclusies te trekken, die komen uit de overige monitoring.*
- *Aangeven waar je geweest bent.*
- *Aangeven dat het een aanvulling is op de overige monitoringsystematiek*
- *Aangeven dat alleen naar visueel waarneembare aspecten is gekeken, bij voorkeur benoemen.*
- *Ondertekening door leidinggevenden van aanwezige partijen.*

[illegible]

Bijlage 4 Foto's veldbezoek 2016.

Foto 1: Niet gemaaid blauwgrasland

Foto 2: Werkende groeve

Foto 3: Voormalige groeve.

Foto 4: Nog te verondiepen sloot aan zuidrand van het gebied (meest zuidelijk punt route veldbezoek).

Foto 5 Bevertjes (Grote Weust)

Foto 6 Moeraskartelblad (Grote Weust)

Foto 7 Kleine Valeriaan (Grote Weust)

